

KWINTESSENS (35.01) – Het offer van het denken

“Ik zal nu spreken over de leegheid van het ervaren universum die het wezen is van het Zelf of het veelvoudige is het wezen van het Zelf. Heel die veelvoud is niet bestaand, werkelijk.

Verzaak aan, laat vallen [volgt een selectie uit diverse verzen] :

het begrip van een eeuwig Zelf, het denken dat de wereld ervaart, geboorte en dood ;

misvattingen zoals een eigen geboorte, leven en dood;

vaste overtuigingen als ' alles is het Zelf ', ' ik ben Dat ', ' de waargenomen wereld bestaat niet ' ;

ideeën over oorzaak en gevolg;

valse begrippen over de eigen innerlijke vermogens en daaruit voortkomende handelingen ;

en weest altijd standvastig gevestigd in jezelf.”

Elk begrip, zelfs die over het Zelf kunnen de werkelijkheid van het ervaren niet weergeven. Zodra je er over spreekt zit je ernaast. Dit is geldig voor elk ervaren, voor elk verschijnsel, laat staan wanneer er de Absolute Werkelijkheid ter sprake zou komen. In de Diamant Sutra drukte de Boeddha zich verschillende malen zich in deze zin uit.

Ook de Advaita, hier bij monde van de Ribhu Gita, spreekt in gelijkaardige zin : “verzaak en laat vallen”. Het berust op denken, het denken scheidt een wereld, een relatieve werkelijkheid die de werkelijkheid niet kan weergeven; laat dit denken vallen, alle misvattingen, overtuigingen, ideeën en valse concepten. Weet wie je bent en houdt dit standvastig voor ogen.

In de Maha-parinibbana sutra zegt de Boeddha dit zo :

“ Daarom, wees een eiland voor jezelf! Zoek je toevlucht niet buiten jezelf! Hiertoe observeert men het [eigen] lichaam, gevoelens, gesteldheid van de geest en de objecten van de geest, met volle inzet, helder begrip en aandacht....”

Ken jezelf en zoek niets buiten jezelf, jij zelf bent je leraar en je leerling en ontdek 'de ziekte, de zonde van het denken' (vrij naar de Ribhu Gita).

Volgens de sutra heeft de Boeddha echter hierbij ook gezegd :

“...helder begrip en aandacht, waarbij verlangen en afkeer met betrekking tot de wereld achterwege zijn gelaten.”

Elk wezen is van nature echter uitgerust met een sterke levenswil voor behoud en voortbrenging (karma of conatus) en tegelijkertijd met afkeer of verzet tegen alles wat dit bedreigt. Het bewust achterwege laten van dergelijke fundamentele vermogens en aanvaarden van de mogelijke consequenties is niet vanzelfsprekend. Toch lijkt de Advaita i.c. de Ribhu Gita een zelfde taal te spreken als het zegt :

“Verzaak aan en laat vallen.....misvattingen zoals een eigen geboorte, leven en dood.”

Het verschil lijkt gemaakt te worden doordat in de sutra het willen van het ik nog impliciet aanwezig zou zijn, waar de Ribhu Gita het niet bestaan van het ik expliciet in de weergegeven tekst laat verstaan door de bewoording 'een eigen geboorte, leven en dood'.

Het is daarom dat het zoeken naar de bron en bestaan van het ik zo fundamenteel is en door Ramana Maharshi zo krachtig aanbevolen werd. Kennis en inzicht van het ik worden in Hoofdstuk 33 en Kwintessens (33.01) uitgebreid belicht.

Het offer van het denken vloeit op een natuurlijke wijze stilaan uit deze kennis en inzicht voort.